

CRNA GORA

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Broj: UP. 0903-2/2023

ESJN: 22657

Podgorica, 02.02.2023.g.

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki na osnovu člana 192 stav 1 tačka 7 i člana 214 stav 1 Zakona o javnim nabavkama ("Sl. list CG", broj 74/19, 3/23 i 11/23), u postupku po žalbi "Demetra tours" d.o.o. Podgorica od 05.01.2023.g., izjavljenoj protiv odluke Skupštine Crne Gore broj 00-56/22-131/44 od 29.12.2022.g. o izboru najpovoljnije ponude, na sjednici održanoj dana 02.02.2023.g., donijela je

RJEŠENJE

Odbija se žalba "Demetra tours" d.o.o. Podgorica od 05.01.2023.g., izjavljena protiv odluke Skupštine Crne Gore broj 00-56/22-131/44 od 29.12.2022.g. o izboru najpovoljnije ponude, kao neosnovana.

Obrazloženje

U postupku po Tenderskoj dokumentaciji broj 00-56/22-131/4 od 26.07.2022.g. za otvoreni postupak javne nabavke usluga snabdijevanja aviokartama u aviosaobraćaju, Skupština Crne Gore je, kao naručilac, donijela Odluku broj 00-56/22-131/44 od 29.12.2022.g. o izboru najpovoljnije ponude, kojom je kao najpovoljnija izabrana ponuda ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi, zatim ponuda ponuđača "Marco Polo Travel Agency" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao drugorangirana, ponuda ponuđača "Montenegro tourist service" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao trećerangirana, ponuda ponuđača "Zinza Group" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao četvrtorangirana, ponuda ponuđača "Congress Travel" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao petorangirana, ponuda ponuđača "Demetra Tours" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao šestorangirana, ponuda ponuđača "Inter Travel Club" d.o.o. Podgorica ocijenjena kao ispravna i vrednovana kao sedmorangirana, dok je ponuđač "2R Travel" d.o.o. Podgorica isključen iz postupka javne nabavke.

Ponuđač "Demetra Tours" d.o.o. Podgorica je dana 05.01.2023.g., putem ESJN, izjavio Komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija za zaštitu prava)

žalbu protiv navedene odluke naručioca iz razloga jer je istom izabrana ponuda ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi kao najpovoljnija, iako je ponuda ovog ponuđača bila nerealna, a naručilac nije i pored naloga datom u Rješenju Komisije za zaštitu prava UP. 0903-175/2022 od 20.12.2022.g. cijenio opravdanost razloga za nerealnu ponudu u odnosu na elemente iz stava 2 člana 139 Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN). Navodi da je obaveza naručioca da traži detaljno obrazloženje cijene ponuđenih usluga od ponuđača koji je dao nerealnu ponudu u pogledu cijene, koja odstupa od tržišne i izaziva sumnju u mogućnost izvršenja javne nabavke, što je u konkretnom slučaju izostalo. Ističe da nije jasno kako je ponuđač čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija mogao brojčano izraziti naplatu usluge cijenom 0,00 eura, jer to nije isplativo, a pri tom za takvu ponudu u obrazloženju nema valjanih razloga. Dalje ističe da naručilac u pobijanoj odluci prihvata obrazloženje ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi da su kompjuterizacija i digitalizacija uslužnog procesa doprinijele ekonomičnosti kanala prodaje, međutim smatra da nije jasno kako je digitalizacija koja datira iz 1997.g. uticala na ponudu 0,00, s obzirom da je izabrani ponuđač korisnik Amadeusovog rezervacionog sistema od 29.07.1997.g. koji je takođe digitalni rezervacioni sistem. Takođe ističe da je obrazloženje naručioca u pobijanoj odluci da nekada nije bilo naplate servisa TSC ili RSF jer su aviokompanije na osnovu ugovora sa turističkim agencijama plaćale proviziju za usluge prodaje aviokarata, kao i da danas aviokompanije i turističke agencije naplaćuju usluge rezervacije aviokarata po slobodno formiranim cijenama i da se za izdate karte online preko sajtova lowcost kompanija ili klasičnih aviokompanija po promotivnim cijenama naplaćuje minimalna naknada ili se ne naplaćuje, te da prihvata ponudu 0,00 eura uz argumentaciju ponuđača da finansijska vrijednost ugovora utiče na ponuđenu cijenu TSC-a, neprihvatljiv i neutemeljen, jer proizvod bilo koje vrijednosti ugovora i nule daje nulu. Ističe da će izabrani ponuđač ostvariti prihod za izdate karte 0,00 eura kolika god da bude vrijednost ugovora i koliko god karata prodao, a s obzirom da je dužan na ime bankarskih garancija za učešće na tender kao i bankarskih garancija za izvršenje posla položiti iznos u procentu od 10% od vrijednosti tendera to će isti biti u rashodu i to prije početka izvršavanja ugovorenog posla. Osim navedenog, ističe i da je svaka turistička agencija dužna da IATA-i na godišnjem nivou plaća garanciju u minimalnom iznosu od 40.000,00 eura, te da je izabrani ponuđač koji je i organizator putovanja dužan platiti resornom ministarstvu iznos od 15.000,00 eura na godišnjem nivou, pa smatra da izabrani ponuđač nije pružio dokaze koji opravdavaju cijenu usluga od 0,00 eura, niti je naručilac na osnovu ponuđenih dokaza izveo pravilan zaključak o ispravnosti ponude ovog ponuđača. Smatra da ponuda usluga u ukupnom iznosu od 0,00 eura nije nerealna već nemoguća ponuda, osim ako nema za cilj da pokloni naručiocu svoje usluge od kojih ostvaruje prihode, koju mogućnost zakon ne poznaje, zbog čega je, kako navodi, ovakva ponuda zakonski i pravno neprihvatljiva te predstavlja razlog za poništenje tendera. Takođe, ukazuje na formalni nedostatak u ponudi izabranog ponuđača jer je suprotno tački 8 tenderske dokumentacije dostavio sertifikat o IATA akreditaciji za turističku agenciju na engleskom jeziku, bez prevoda ovlašćenog tumača na crnogorski jezik, pa smatra da je ovakav propust razlog za isključenje izabranog ponuđača iz postupka javne nabavke s obzirom da naručilac nije u smislu člana 5 stav 4 ZJN odredio da se ponuda djelimično može sačiniti i na jeziku koji se koristi u međunarodnoj trgovini. U konačnom, predlaže da Komisija za zaštitu prava poništi postupak u skladu sa članom 126 stav 9 Zakona o upravnom postupku, poništi pobijanu odluku i sam riješi upravnu stvar.

Naručilac je dana 05.01.2023.g. putem ESJN dostavio Komisiji za zaštitu prava spise predmeta i odgovor na žalbu u kojem ističe da je žalba neosnovana iz razloga što je naručilac postupajući po Rješenju Komisije za zaštitu prava br. UP.0903-175/2022, u ponovnom postupku pregleda, ocjene i vrednovanja svih ponuda pa i ponude ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi, ispitao, analizirao i utvrdio da su razlozi za ponuđenu cijenu opravdani i odgovarajući. Navodi da je formiranje cijena isključivo u nadležnosti ponuđača i njihovog slobodnog izbora, te da naručilac prilikom ponovnog donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude nije dužan ulaziti u analizu da li i kolike prihode ostvaruju ponuđači sa ponuđenim cijenama, niti ima tu vrstu ovlašćenja i zakonom propisanih obaveza. Dalje, ističe da se Komisija za sprovođenje predmetnog postupka u skladu sa članom 134 ZJN obratila zahtjevom ponuđaču "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi i tražila da u roku od pet dana dostavi dokaz/sertifikat o akreditaciji izdat od strane IATA, na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku, koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, ovjeren od strane tumača za engleski jezik, te da je ovaj ponuđač u ostavljenom roku dostavio prevod potvrde o akreditaciji od strane IATA-prevod tumača za engleski jezik Samante Tošković, od 18.11.2022. g., kojim organizacija IATA potvrđuje da je turistička agencija "Gorbis" ispunila profesionalne standarde Međunarodnog udruženja avioprevoznika za promovisanje i prodaju međunarodnog putničkog avioprevoza. Takođe, ističe da se u skladu sa članom 112 stav 4 ZJN prije donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude obratio ponuđaču koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu da obezbijedi dostavljanje dokaza koji su predviđeni tenderskom dokumentacijom u originalu i/ili formi ovjerene kopije. Pored navedenog ističe da žalilac nije izjavio žalbu protiv predmetne tenderske dokumentacije u propisanom roku pa nema pravo da razloge u pogledu nezakonitosti navedenog dijela tenderske dokumentacije ističe u žalbi protiv odluke o izboru najpovoljnije ponude, zbog čega je njegov žalbeni navod koji se odnosi na tendersku dokumentaciju nedozvoljen shodno odredbi člana 186 stav 4 tačka 1 ZJN. U konačnom predlaže da se žalba odbije kao neosnovana jer žalilac nije priložio bilo kakve dokaze svojim tvrdnjama iz obrazloženja žalbe.

Komisija za zaštitu prava je razmotrila žalbu, odgovor na žalbu, pobijanu odluku i ostale spise predmeta i utvrdila sljedeće:

Predmetni postupak javne nabavke pokrenut je po odredbama ZJN ("Službeni list CG" broj 74/19), tj. prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Sl. List CG" broj 03/23 i 11/23), te se, shodno članu 214 stav 1 ZJN ima sprovesti po propisima po kojim je započet.

Naručilac je pobijanu odluku donio u postupku izvršenja Rješenja Komisije za zaštitu prava broj UP.0903-175/2022 od 20.12.2022.g., kojim je usvojena žalba žalioca "Demetra Tours" d.o.o. Podgorica od 06.12.2022.g., te poništena Odluka Skupštine Crne Gore broj 00-56/22-131/37 od 28.11.2022.g. o izboru najpovoljnije ponude i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja od značaja za ocjenu ispravnosti ponude izabranog ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi u pogledu obrazloženja nerealne ponude.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca da naručilac nije i pored naloga datom u rješenju Komisije za zaštitu prava UP. 0903-175/2022 od 20.12.2022.g. cijenio opravdanost razloga za nerealnu ponudu

u odnosu na elemente iz stava 2 člana 139 ZJN i da za takvu ponudu u obrazloženju nema valjanih razloga. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 192 stav 3 ZJN propisano je da je naručilac dužan da postupi po rješenju iz stava 1 tačka 8 ovog člana u roku od 15 dana, od dana objavljivanja rješenja, odnosno dostavljanja rješenja i da o tome obavijesti Komisiju za zaštitu prava, te je odredbom člana 126 stav 8 Zakona o upravnom postupku ("Sl.list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), propisano da je drugostepeni organ, kad poništi prvostepeno rješenje, dužan da ukaže prvostepenom javnopravnom organu u kom pogledu treba dopuniti postupak, a da je prvostepeni javnopravni organ dužan da u svemu postupi po drugostepenom rješenju.

Naručilac je u obrazloženju pobijane odluke u dijelu koji se odnosi na ponudu ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi, između ostalog, naveo: "U ponovnom vrednovanju ponude, a po Rješenju Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki br. UP.0903-175/2022, ESJN 22657 od 20.12.2022. godine, Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke je u skladu sa članom 139 stav 4 Zakona o javnim nabavkama pristupila provjeri obrazloženja nerealne ponude u odnosu na elemente iz člana 139 stav 2 kako bi se utvrdilo da li su razlozi i dokazi za ponuđenu cijenu opravdani, te je naručilac utvrdio sljedeće činjenično stanje: Konkretno u pogledu: 1) ekonomičnosti proizvodnog procesa, uslova nabavke, tehnologije pružanja usluga i/ili načina građenja; tenderskom dokumentacijom je definisano da ponuđači podnose ponudu za usluge rezervacije aviokarte koja je predmet nabavke – RSF (Reservation Service Fee), odnosno TSC (Ticket Service Charge). Cijena aviokarte sastoji se iz: osnovne cijene karte koju formira aviokompanija, aerodromske takse i agencijske provizije, naznačene često kao TSC (Ticket Service Charge) ili RSF (Reservation Service Fee). Aviokompanije i agencije naplaćuju uslugu izdavanja aviokarata. Nekada su avio kompanije izdavale aviokarte bez naplate ovog servisa, i to kao i agencije koje su na osnovu ugovora sa aviokompanijama imale odobrenu proviziju koja se računala od osnovne cijene prodane aviokarte. Kada je provizija ukinuta uveden je sistem naplate usluge izdavanja karte. Svaki izdavalac aviokarte, bilo da je u pitanju direktno aviokompanija ili posrednička agencija (avioagent), samostalno određuje visinu ove nadoknade. Za pojedine karte izdate on line preko sajtova lowcost avio kompanija ili klasičnih aviokompanija za izdate aviokarte po promotivnim cijenama najčešće se naplaćuje minimalna nadoknada ili se uopšte ne naplaćuje. Ponuđač je u svom odgovoru istakao da vrijednost TSC (rezervacione nadoknade) nikada nije bila određena niti ograničena, kao i da na vrijednost ponuđenih cijena TSC, pored navedenog, utiče i finansijska vrijednost ugovora, a samim tim i broj izdatih karata po osnovu istih. Ekonomičnosti kanala prodaje u ovoj uslužnoj djelatnosti doprinijela je kompjuterizacija i digitalizacija uslužnog procesa, odnosno ICT razvoj izvršenja usluge, što je u svim vrstama turističkih aktivnosti stvorilo informatičke i rezervacijske sisteme. Formiranje cijena je isključivo u nadležnosti ponuđača i njegovog slobodnog izbora u smislu formiranja cijena usluge, što regulišu i pozitivno-pravni procesi koji regulišu slobodu u formiranju cijena od strane izvršioca usluga. Ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi za rezervaciju aviokarata koristi Amadeus-ov rezervacioni sistem od 29.07.1997. godine, što je dokazao: potvrda da je ponuđač korisnik Amadeus rezervacionog sistema, br. O-203/21 od 19.10.2021. godine. Ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi ima mogućnost da kroz Amadeus sistem knjiži i prodaje mjesta za preko 700 avio kompanija i preko 400.000 hotela širom

svijeta. Ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi, samom činjenicom da je svoju ponudu dostavio elektronskim putem preko ESJN-a, dokazuje da može na automatizovan „on-line“ način da vrši sve predmetne usluge, a u kombinaciji sa Amadeus sistemom. Takođe, ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi je član međunarodne asocijacije za vazdušni prenos IATA (International Air Transport Association). 2) Tehničkih rješenja i povoljnosti uslova za isporuku robe, izvršenje usluga ili izvođenje radova; Oblast usluga rezervacije aviokarata karakteriše digitalizacija, odnosno moderni način poslovanja sa najnovijom tehnologijom i on-line rezervacionim sistemom. Ekonomičnosti kanala prodaje u ovoj uslužnoj djelatnosti doprinijela je kompjuterizacija ICT razvoj mjesta prodaje, što je u svim vrstama turističkih aktivnosti stvorilo informatičke i rezervacijske sisteme, kao što su: Amadeus, Galileo, Sabre i World span. Ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi koristi Amadeusov rezervacioni sistem od 29.07.1997. godine, što je dokazao: potvrda da je ponuđač korisnik Amadeus rezervacionog sistema br. O-203/21 od 19.10.2021. godine. Ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi je digitalizovao proces pružanja usluga rezervacije, te se prijem i isporuka usluga, plaćanje, kontrola, analitika i ostala evidencija vrši elektronskim putem, putem web aplikacije. 3) originalnosti robe, licenciranosti usluga i njihovih proizvoda tehnike i tehnologije izvođenja ponuđenih radova; po osnovu zakona o turizmu i ugostiteljstvu („Sl. list CG“, br.2/18, 4/18, 13/18, 25/19, 76/20 i 130/21), djelatnost turističkih agencija mogu obavljati privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, koja ispunjavaju uslove za obavljanje te djelatnosti, odnosno koja posjeduju rješenje o odobrenju za rad turističke agencije, kao i licencu za obavljanje djelatnosti turističke agencije, a koje shodno članu 15 stav 4 i 5 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu izdaje ministarstvo nadležno za poslove turizma. Izdavanje avio karata po osnovu člana 10 stav 1 tačka 7 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, smatra se kao jedna od usluga turističkih agencija i učesnici u postupku javnih nabavki, u konkretnom slučaju su u obavezi, pored dokaza propisanih Zakonom o javnim nabavkama, dostaviti rješenje o odobrenju za rad turističke agencije i licencu za obavljanje te djelatnosti. Licenciranost usluga „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi je dokazao kroz dostavljanje dokaza za ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti koje je naručilac zahtijevao tenderskom dokumentacijom i to: rješenje Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. Up. I 110-103/2 od 16.03.2018. godine o odobrenju za obavljanje djelatnosti turističke agencije, kojim se dokazuje da ponuđač ima odobrenje za obavljanje djelatnosti turističke agencije, koja je i predmet nabavke, u formi ovjerene kopije br. OV 7773 od 22.11.2022. godine (Opština Herceg Novi), i licenca Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. 15 od 15.02.2018. godine, za obavljanje turističke djelatnosti – turistička agencija, kojim se dokazuje da ponuđač ima licencu za obavljanje turističke djelatnosti, koja je predmet nabavke, u formi ovjerene kopije br. OV 7770 od 22.11.2022. godine, (Opština Herceg Novi). 4) Usklađenost obaveza sa podugovoračima; usklađenost obaveza sa podugovoračem nije bilo potrebe da dokazuje s obzirom da je ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi podnio ponudu kao samostalnu. 5) državne pomoći i subvencija; naručilac je izvršio uvid u zvanični javni registar državne pomoći koji je dostupan na sajtu Agencije za zaštitu konkurencije na linku <https://registri.azzk.me/public/general> kojim se dokazuje da ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi nije korisnik državne pomoći. Pored opšteg javno dostupnog registra, postoji i posebni, takođe dostupan na sajtu Agencije za zaštitu konkurencije. U tom registru je jasno naveden korisnik subvencija za plate zaposlenih radi izbjegavanja otpuštanja tokom pandemije bolesti COVID-19 koje su tokom 2020. godine, imale brojne turističke agencije, kao i svi ponuđači u predmetnom postupku, a usljed zabrane obavljanja djelatnosti u skladu sa mjerama za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti. Navedeni iznosi i subvencije za vrijeme trajanja COVID-19

pandemije, su isplaćivani odlukom Vlade Crne Gore i Resornog ministarstva, što nema uticaja na formiranje ponuđene cijene u predmetnom postupku. Imajući u vidu sve navedeno naručilac je u skladu sa članom 139 provjerio obrazloženje nerealne ponude ponuđača „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi u odnosu na elemente iz člana 139 stav 2 i utvrdio da su razlozi i dokazi za ponuđenu cijenu opravdani. Naručilac nije utvrdio da je ponuđena cijena izuzetno niska iz razloga što nije u skladu sa obavezama u dijelu zaštite životne sredine, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, pa je samim tim ponuđač „Gorbis“ d.o.o. Herceg Novi u ovom dijelu postupio u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, pa je samim tim u finansijskom dijelu ponude i ponuđene cijene i ispravan.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac u skladu sa članom 192 stav 3 ZJN prilikom donošenja odluke u ponovnom postupku postupio po naznačenom rješenju, te potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje od značaja za ocjenu ponude ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi u dijelu opravdanosti nerealno niske ponude. Naime, budući da je u naručilac u odluci broj 00-56/22-131/44 od 29.12.2022.g. o izboru najpovoljnije ponude obrazloženje nerealne ponude koje je ovaj ponuđač dostavio, provjerio u skladu sa članom 139 stav 4 ZJN u odnosu na elemente iz stava 2 ovog člana, to je isti pravilno primijenio materijalno pravo kada je ponudu ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi u navedenom dijelu ocijenio kao ispravnu, pa pobijana odluka nije nezakonita, kako to neosnovano ističe žalilac u žalbi.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca da je ponuda izabranog ponuđača zakonski i pravno neprihvatljiva jer ponuda usluga u ukupnom iznosu od 0,00 eura, kako navodi nije nerealna već nemoguća, osim ako nema za cilj da pokloni naručiocu svoje usluge od kojih ostvaruje prihode, koju mogućnost zakon ne poznaje, te da navedeno predstavlja razlog za poništenje tendera. Ovo iz razloga jer je odredbom člana 120 st. 1, 3 i 4 ZJN, propisano da ponuđač podnosi ponudu, kojom nudi predmet nabavke za određenu cijenu, te da cijena obuhvata sve troškove koji se odnose na predmet nabavke i koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom, kao i da se ponuđena cijena iskazuje brojačano, što je u konkretnom ovaj ponuđač i uradio, navođenjem cijene od 0,00 eura za ponuđene usluge, a pri tom ni Komisija za zaštitu prava kao ni naručilac nemaju ovlašćenja da utvrđuju isplativost ponuđene cijene, te da li će od iste ponuđač ostvariti određene prihode, već sam ponuđač nudi određenu cijenu za svoje usluge. Osim toga, kako ESJN daje mogućnost da ponuđači u svojoj ponudi iskažu cijenu 0,00 eura, a da pri tom nijednom odredbom ZJN nije propisano da ponuđač ne može u svojoj ponudi ponuditi cijenu 0,00 eura, to ponuđena cijena izabranog ponuđača nije nemoguća, niti ista može biti razlog za poništenje postupka javne nabavke, kako to neosnovano ističe žalilac, budući da postupak može biti poništen eventualno u slučaju kada Komisija za zaštitu prava utvrdi da je u predmetnom postupku počinjena neka od bitnih povreda pravila postupka iz člana 195 ZJN, što u konkretnom nije slučaj.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca da je izabrani ponuđač suprotno tački 8 tenderske dokumentacije dostavio sertifikat o IATA akreditaciji za turističku agenciju na engleskom jeziku, bez prevoda ovlašćenog tumača na crnogorski jezik i da navedeno predstavlja razlog za isključenje izabranog ponuđača iz postupka javne nabavke s obzirom da naručilac nije u smislu člana 5 stav 4 ZJN

odredio da se ponuda djelimično može sačiniti i na jeziku koji se koristi u međunarodnoj trgovini. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u Uslovima za učešće i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke kao "drugi uslov" između ostalog predvidio obavezu ponuđača da u svojoj ponudi u okviru ESJN-a dostavi dokaz, što će biti konstatovano i budućim Ugovorom o javnoj nabavci: 1. Dokaz da je ponuđač član IATA (International Air Transport Association - međunarodno udruženje avioprevoznika i putničkih agencija) - sertifikat o IATA akreditaciji za turističku agenciju (ponuđača). Takođe, naručilac je u tački 8 predmetne tenderske dokumentacije, kao jezik ponude predvidio da se ponuda sačinjava na crnogorskom jeziku i drugom jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Ponuđač "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi je u svojoj ponudi u Uslovima za učešće i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke u dijelu "drugi uslov" između ostalog naveo: "Dokaz da je ponuđač član IATA (International Air Transport Association - međunarodno udruženje avioprevoznika i putničkih agencija) - sertifikat o IATA akreditaciji za turističku agenciju (ponuđača)" te u prilogu dostavio zahtijevani sertifikat u pdf formatu na engleskom jeziku.

Takođe, naručilac se dana 17.11.2022.g. putem komunikacije na ESJN obratio ponuđaču "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi zahtjevom u kojem je navedeno: "Uvidom u vašu ponudu utvrđeno je da ste dostavili - Sertifikat o akreditaciji izdat od strane IATA na engleskom jeziku. Kako je tačkom 8 Tenderske dokumentacije određeno da se ponuda sačinjava na crnogorski jezik i drugi jezik koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, u skladu sa Ustavom i zakonom. Naručilac vam se obraća u skladu sa članom 134 Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ako privredni subjekat nije dostavio dokaz ili je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, naručilac je dužan da o tome obavijesti privrednog subjekta, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, i omogućiti mu da u roku od pet dana od dana dostavljanja obavještenja, dostavi, dopuni ili pojasni dokaz. Imajući u vidu navedeno potrebno je da dopunite dostavljani dokaz i dostavite prevod Sertifikat o akreditaciji izdat od strane IATA na crnogorski jezik ili drugi jezik koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori od strane tumača za engleski jezik u roku od 5 dana."

Povodom predmetnog zahtjeva, ponuđač "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi je, takođe putem komunikacije na ESJN dana 18.11.2022.g. dostavio skenirani pdf dokument prevoda dostavljenog Sertifikat o akreditaciji izdat od strane IATA, ovjeren od strane tumača za engleski jezik Samante Tošković.

Naručilac je u obrazloženju pobijane odluke u dijelu u kojem se odnosi na ponudu ponuđača "Gorbis" d.o.o. Herceg Novi između ostalog naveo: "Sertifikat o akreditaciji izdat od strane IATA, sa prevodom tumača za engleski jezik... Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke konstatuje da je ponuđač postupio u skladu sa Tenderskom dokumentacijom broj 00-56/22131/4 od 26. Jul 2022.godine. Navedeni dokaz je u formi ovjerene kopije broj OV 7771 od 22.11.2022. godine (Opština Herceg Novi). Prevod od tumača za engleski jezik je u formi originala."

Dakle, pri ovakvom stanju stvari Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje od značaja za ocjenu ispunjenosti zahtijevanog drugog uslova koji se odnosi na dostavljanje sertifikata o IATA akreditaciji za turističku agenciju (ponuđača) na strani izabranog ponuđača. Naime, imajući u vidu da je naručilac kao drugi uslov zahtijevao dostavljanje sertifikata o IATA akreditaciji za turističku agenciju (ponuđača), te da je ovaj ponuđač uz ponudu dostavio traženi sertifikat na engleskom jeziku, i na zahtjev naručioca prevod od tumača za engleski jezik, što je i konstatovao u pobijanoj odluci, to je naručilac pravilno postupio kada je ocijenio da je ovaj ponuđač ispunio zahtijevani uslov. Pored navedenog, nedostavljanje prevoda ovog sertifikata uz ponudu ne može biti razlog za isključenje ovog ponuđača iz postupka javne nabavke, kako to neosnovano ističe žalilac, budući da naručilac može da postupi u skladu sa odredbom člana 134 stav 3 ZJN, a što je u konkretnom i uradio.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac pobijanom odlukom potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje od značaja za ocjenu ispravnosti ponude izabranog ponuđača u pogledu obrazloženja nerealne ponude kao i u pogledu ispunjenosti zahtijevanog drugog uslova koji se odnosi na dostavljanje sertifikata o IATA akreditaciji za turističku agenciju (ponuđača), te je na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo kada je ponudu ovog ponuđača ocijenio kao ispravnu.

Budući da je žalba odbijena kao neosnovana, žalilac nema pravo na povraćaj sredstava koje je uplatio na ime naknade za vođenje žalbenog postupka, shodno članu 188 stav 5 ZJN.

Na osnovu izloženog, a primjenom člana 192 stav 1 tačka 7 ZJN, Komisija za zaštitu prava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Danom objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava, smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku, shodno članu 193 stav 4 ZJN.

Zamjenik predsjednika,

Jelica Bošković

Dostavna naredba:

- objaviti rješenje na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava u roku od tri dana od dana donošenja rješenja,
- dostaviti u a/a.